

EXPUNERE DE MOTIVE

Modificarea Legii nr.53/2003 - Codul Muncii, vizează să instituie relații de muncă flexibile, care să asigure atât protecția salariaților cât și crearea condițiilor care să permită companiilor să se dezvolte. De aceea este imperios necesar să existe în România un act normativ european, în acord cu principiile economiei de piață – act normativ care să scoată relațiile de muncă din zona gri, să elimine corupția și birocratia.

Este în interesul atât al sindicatelor cât și al patronatelor, dar mai ales al economiei și societății românești ca această lege să se schimbe.

Modificarea Legii nr.53/2003 – Codul Muncii este necesară și obligatorie din următoarele motive:

În Rapoartele de țară al Uniunii Europene pentru anii 2003 și 2004 s-a precizat că actualul Cod al Muncii nu preia prevederile directivelor în materie ale Uniunii Europene și, mai ales, nu urmează suficient de clar practicile din țările membre ale Uniunii Europene. Astfel, se arăta că "noul Cod al muncii riscă să creeze obstacole în calea antreprenoriatului prin introducerea unor constrângeri pe piața muncii, precum și a unui număr de noi proceduri birocratice". Raportul de țară al aceleiași organizații pe anul 2004 sublinia, de asemenea, că "celelalte impedimente care rămân în climatul investițional, cum ar fi prevederile excesiv de restrictive ale noului Cod al Muncii nu au fost încă înlăturate" (...) "în domeniul legislației muncii, pentru obținerea unei alinieri totale la acquis-ul comunitar mai sunt necesare ajustări în unele direcții. Este de asemenea necesară o legislație nouă care să transpună părțile din acquis care nu sunt acoperite de noul Cod al Muncii (...) referitoare la timpul de lucru, concedierile colective, informarea lucrătorilor".

În perioada care a trecut de la intrarea sa în vigoare, realitatea a dovedit că actualul Cod al Muncii nu reprezintă un stimulent al dezvoltării economiei românești, pentru că el imprimă o oarecare rigiditate relațiilor de muncă, fapt ce împietăzesc asupra performanțelor companiilor și asupra capacității acestora de a crește și a se dezvolta prin investiții.

Analizele efectuate de Inspekția Muncii cât și de organizațiile patronale și mediul de afaceri au scos în evidență multiple probleme legate de aplicarea în practică a unor prevederi ale Codului Muncii. De exemplu, în primul an de la aplicarea Codului Muncii numărul cazurilor de conflicte de muncă a crescut cu 32% .

Se impune totodată o clarificare a unor texte din actualul Cod al Muncii, deoarece unele situații au condus la îngrădirea protecției reale a salariaților, cum ar fi modul de calcul al indemnizațiilor de concediu de odihnă, normele de muncă, formarea profesională a angajaților

Oportunitatea urgentării adoptării prezentului proiect de act normativ, rezultă și din necesitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de România, în cadrul negocierilor privind Cap.13 „Ocupare și Politici Sociale”, de armonizare a legislației naționale cu aquis-ul comunitar.

Modificarea Legii nr.53/2003 - Codul Muncii, se numără printre măsurile cuprinse în Programul legislativ prioritar pentru integrarea în Uniunea Europeană, program care stabilește adoptarea actului normativ pentru modificarea Codului Muncii, până la finele lunii iunie 2005.

Necesitatea urgentării modificării Codului Muncii decurge și din angajamentul stabilit de Guvernul României cu Banca Mondială, prin Programul de Ajustare (PAL2), încă din anul 2003. De asemenea, România s-a angajat să revizuiască prevederile Codului Muncii până la 1 iulie 2005, drept criteriu de performanță structurală și prin Aranjamentul stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, ratificat prin Legea nr. 468/04.11.2004.

În vederea îndeplinirii obligațiilor asumate și ca urmare a negocierilor cu partenerii sociali, s-a elaborat alăturatul proiect de ordonanță de urgență prin care se propun, în principal, următoarele modificări și completări ale Legii nr. 53/2003 – Codul Muncii :

- Relaxarea restricțiilor privind folosirea contractului individual de muncă pe perioadă determinată

Actualul Cod al Muncii reglementează extrem de restrictiv încheierea contractelor de muncă pe durată determinată, ceea ce încurajează munca la negru.

Prin noile reglementări se dorește facilitarea accesului la contractele pe durată determinată, cu respectarea limitărilor impuse de legislația comunitară, ceea ce ar aduce mai multe raporturi de muncă din zona neagră a economiei în zona fiscalizată.

- Reanalizarea condițiilor și modalităților de încheiere a contractului individual de muncă

- Simplificarea procedurilor de evidență a salariaților

- Flexibilizarea procedurilor referitoare la concedierea individuală și colectivă

În cazul concedierii salariaților este necesară protejarea acestora împotriva abuzurilor angajatorilor, dar birocrăția și durata procedurii de concediere mari produc efecte negative atât asupra angajatorului cât și asupra angajatului.

Este necesară reglementarea unei proceduri speciale pentru situațiile concedierilor colective, însă ea trebuie pusă în acord cu legislația europeană.

- Stabilirea duratei timpului de muncă și a muncii suplimentare în condițiile unei economii de piață funcționale

Prevederile actualului cod sunt rigide și uneori împotriva intereselor atât ale angajatorului cât și ale angajatului.

- Reexaminarea modalităților de cooperare dintre angajatori și sindicate în ceea ce privește îmbunătățirea normelor de muncă

- Stabilirea și plata concediilor de odihnă

- Revizuirea prevederilor referitoare la formarea profesională a angajaților

Salariații trebuie să aibă acces la formarea profesională, însă ea trebuie să fie în conformitate cu necesitățile reale ale activității. În reglementarea actuală, angajatorul este obligat să le asigure anual salariaților formarea profesională pe cheltuiala sa, fără ca normele legale să țină cont de interesele reale ale unității sau ale salariaților.

- Revizuirea sistemului de contravenții și sancțiuni

Modificările aduse Codului Muncii flexibilizează relațiile de muncă atât în avantajul angajaților, cât și al angajatorilor.

Ceea ce este mai important însă, ele vor dinamiza activitatea economică, vor aduce la suprafață relațiile de muncă din zona gri, vor elimina corupția și birocrăția. Dezvoltarea companiilor ar aduce cu sine mai multe locuri de muncă și mai bine plătite, mai mulți bani la bugetul de stat pentru domenii precum sănătate, educație, protecție socială etc.

Integrarea europeană înseamnă reglementări europene. Acest lucru este valabil și în ceea ce privește relațiile de muncă.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul Muncii, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

